

Vererõhust ja hüpertensioonist arusaamine lastel ja noorukitel

Julio Carl Alvarez Pitti

Pediatric Department, Consorcio Hospital General, University of Valencia, Valencia, Spain

Vererõhk on jõud, mida veri avaldab veresoonte seinale. Kui jõud või rõhk on üleliigne „kutsutakse sellist seisundit hüpertensiooniks (HT). Hüpertensiivsetel inimestel kahjustab liigne surve, millega veri erinevatesse organitesse jõuab, neid aeglaselt. Kahju avaldub peamiselt südame-veresoonkonna süsteemile (südamele ja arteritele), soodustades südame-veresoonkonna haigusi, nagu südame isheemiatõbi, insult ja krooniline neeruhaigus. Kogu maailmas põhjustavad just need südame-veresoonkonna haigused suurema osa enneaegsetest surmadest.

Kas lapsed ja noorukid võivad kannatada hüpertensiooni all?

Hüpertensioon võib ilmuda ka lastel, kuigi seda esineb 10 korda harvemini kui täiskasvanutel - 5% noorukitest on leitud HT, kuid adipoosetest noorukitest on 1/10-st kõrgeim vererõhuga.

Kuidas saaks vanem teada, et lapsel on hüpertensioon ?

Hüpertensioon on vaikne haigus, sest enamikul juhtudel ei anna see sümptomeid (ei ole märgatav, ei valuta...). Seetõttu võivad paljud hüpertensiooniga inimesed seda teadmata olla hüpertensiivsed. Sellepärast on vererõhu mõõtmine nii oluline.

Teie pere- või lastearst mõõdab laste vererõhku kõigis regulaarsetes kontrollides alates 3. eluaastast. Kui ei, siis paluge tal seda teha.

Lisa: Laste vereõhu hindamiseks kasutatakse soo-vanuse ja pikkuse järgseid normatiive protsentiili järgi (National High Blood Pressure Education Program Working Group on High Blood Pressure in children and adolescents. Pediatrics 2004;114:555-576). Tabelid on kättesaadavad Tallinna Lastehaigla kodulehelt https://www.lastehaigla.ee/public/infotekstid/Juhend_tervishoiutootajale_ulekaalulise_lapse_hindamiseks_Suurorg_L_2017.pdf

Tõlkis

Lagle Suurorg MD, PhD

Pediaater-kardioloog

Tallinna Lastehaigla

lagle.suurorg@lastehaigla.ee